

MAŁE PROJEKTY - CO TO TAKIEGO?

Małe projekty - to działania, które mają przyczynić się do poprawy jakości życia lub zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań osi 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej.

CEL

Działanie ma na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego LSR realizację projektów w ramach tej strategii. Realizacja strategii powinna przyczynić się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstania nowych miejsc pracy.

Szczegółowe zasady dotyczące wdrażania „małych projektów” reguluje **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (Dz. U., Nr 138, poz. 868, z póź. zm.).

BENEFICJENCI - CZYLI KTO MOŻE BYĆ WNIOSKOSKODAWCĄ

O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

1. Osobą fizyczną, która:

- a) jest obywatelem państwa członkowskiego UE,
- b) jest pełnoletnia,
- c) zamieszkuje na obszarze objętym LSR, lub wykonuje działalność gospodarczą na tym obszarze.

Ważne:

- I. Mieszkańcy wsi i miast do 20 tys. , rolnicy, osoby prowadzące sklepy i punkty usługowe, rzemieślnicy, inni przedsiębiorcy, którzy nie mogą uzyskać pomocy w zakresie działań Osi 3.*
- II. O wykonywaniu działalności na danym obszarze decyduje zaświadczenie z właściwej Ewidencji Działalności Gospodarczej o prowadzeniu działalności gospodarczej na obszarze objętym LSR.*

2. Osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze, z wyłączeniem województwa.

Ważne:

- Sołectwo jest jednostką pomocniczą gminy i samodzielnie nie może ubiegać się o dofinansowanie w ramach małych projektów, ponieważ nie posiada osobowości prawnej, a ustawa stanowiąca podstawę do tworzenia jednostek pomocniczych gmin (art. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95, z późn. zm.)), nie nadała tym jednostkom zdolności prawnej.

- Podobnie kółka rolnicze i koła gospodyń wiejskich (jeśli nie są zarejestrowane w formie np. stowarzyszenia), z uwagi na brak osobowości prawnej lub zdolności prawnej nie mogą ubiegać się samodzielnie o dofinansowanie w ramach małych projektów.

ZAKRES POMOCY - CZYLI JAKIEGO RODZAJU PROJEKTY MOGĄ ZOSTAĆ DOFINANSOWANE

- 1) podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR przez:
- a) udostępnianie urządzeń i sprzętu, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie,
Np.: wypożyczalnia rowerów, sprzętu wodnego, kafejka internetowa itp. Należy jednak pamiętać aby miejsce to było ogólnodostępne i niekomercyjne (ewentualny dochód przeznaczony na pokrycie kosztów działalności)
  - b) organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, oraz z wyłączeniem szkoleń połączonych z promocją towarów lub usług określonego przedsiębiorcy,
Np.: warsztaty z zakresu ginących zawodów (np.: garncarzy, plecionkarzy itp.), warsztaty teatralne, muzyczne, kursy i projekty edukacyjne (np. kurs informatyczny, nauka pływania).
  - c) organizację imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych związanych z promocją lokalnych walorów,
Np.: koncerty folklorystyczne, zawody sportowe, festyny, festiwale itp.

Ważne:

Trzeba pamiętać iż operacje nie mogą stanowić uzasadnienia do wykonywania inwestycji lub zakupów towarzyszących danej operacji, np.:

- nie należy łączyć zakresu operacji z zakupem sprzętu na potrzeby jednej operacji: np. organizacji zawodów strażackich z zakupem węży strażackich itp.

- nie należy realizować operacji polegającej na organizacji zawodów sportowych w połączeniu z budową boiska na potrzeby imprezy. Przeprowadzenie takiej imprezy powinno odbywać się w oparciu o istniejącą infrastrukturę.

Jedynym sposobem zaliczenia zakupu do kosztu kwalifikowanego na potrzeby organizacji imprezy jest uzasadnienie jego racjonalności i niezbędności.

- d) zagospodarowanie przestrzeni publicznej, z wyłączeniem pasów drogowych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
Np.: Remont i przebudowa chodników, ciągów spacerowych, alejek parkowych, zagospodarowanie przestrzeni zielonych, wstawianie ławek, itp.

2) rozwijanie aktywności społeczności lokalnej przez:

- a) promocję i organizację lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia, z wyłączeniem remontu i budowy budynków mieszkalnych,
- b) promocję lokalnej przedsiębiorczości,
- c) remont połączony z modernizacją lub wyposażenie **istniejących** świetlic wiejskich oraz innych obiektów pełniących ich funkcję oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do tych obiektów;
Np.: Wymiana okien, drzwi; ogrzewanie; remont łazienki, dachu, wyposażenie aneksu kuchennego; zakup niezbędnego sprzętu.

3) rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR przez:

- a) utworzenie lub zmodernizowanie punktów informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych związanych tematycznie z ofertą turystyczną obszaru objętego LSR, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR,
Np.: informatory turystyczne; mapy turystyczne obszaru LGD, internetowe bazy danych: atrakcji turystycznych, gospodarstw agroturystycznych, zabytków, muzeów, innych atrakcji itp.
- b) budowę, odbudowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażanie obiektów

pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatów oraz bazy gastronomicznej;

Np.: budowa pomostów, stanic wodnych; budowa, odbudowa lub oznakowanie elementów typu: ścieżki, szlaki, trasy, wieże widokowe, tarasy widokowe, wiaty, pola biwakowe, pomosty, przystanie, boiska, korty, parki, ogródki jordanowskie, place zabaw dla dzieci; zakup kajaków, rowerów dla turystów;

Ważne:

Infrastruktura turystyczna to urządzenia oraz obiekty turystyczne, służące zaspokajaniu potrzeb związanych z aktywną lub bierną turystyką.

- 4) promowanie, zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego, lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;
Np.: zabezpieczenie pomników przyrody, oznakowanie i rozpowszechnianie wiedzy o wartości i znaczeniu tych obiektów.
- 5) promowanie, zachowanie lub oznakowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego przez:
  - a) odbudowę, renowację, restaurację albo remont lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków, z wyłączeniem budynków mieszkalnych.
  - b) remont lub wyposażenie **istniejących** muzeów lub innych obiektów pełniących ich funkcje,
Np.: Przystosowanie pomieszczeń; wymiana okien, drzwi; posadzki, ogrzewanie; zakup witryn i gablot wystawowych, tablic opisujących zgromadzone przedmioty, zakup zabytkowych przedmiotów.
  - c) kultywowanie:
    - miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
    - języka regionalnego i gwary,
    - tradycyjnych zawodów i rzemiosła,*Np.: Przeglądy zespołów folklorystycznych, zespołów kultywujących sztukę ludową, publikacje promujące lokalną kulturę, pokazy rękodzieła, opracowanie publikacji.*
  - d) prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
  - e) promocję lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego,
  - f) urządzenie miejsc pamięci związanych z wydarzeniem historycznym, w tym przez budowę, odbudowę, renowację albo remont lub oznakowanie obiektów budowlanych lub zagospodarowanie terenu wokół nich.
- 6) Inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług, których podstawę stanowią lokalne zasoby, tradycyjne sektory gospodarki lub lokalne dziedzictwo, w tym kulturowe, historyczne lub przyrodnicze, zwanych dalej "produktami lub usługami lokalnymi", albo podnoszenie jakości takich produktów lub usług przez:
  - a) udział w targach i konkursach produktów lub usług lokalnych,
  - b) promocję produktów lub usług lokalnych,
  - c) uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości, innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art.5 ust.1pkt 7 ustawy z dnia 7 marca 2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
  - d) budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych,
  - e) budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych,

- f) badanie rynku produktów lokalnych - z wyłączeniem działalności rolniczej
- 7) Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, w tym polegającej na wynajmie pokoi w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem działalności rolniczej.

JAKIE WARUNKI NALEŻY SPEŁNIĆ ABY OTRZYMAĆ POMOC - CZYLI KRYTERIA DOSTĘPU

Pomoc na małe projekty może być przyznana, jeżeli mały projekt:

- 1) nie będzie finansowany z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania:
  - a) z Funduszu Kościelnego lub
  - b) ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego lub subwencji ogólnej;
- 2) będzie realizowany w nie więcej niż dwóch etapach, jego zakończenie i złożenie wniosku o płatność ostateczną będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych wypłacana po zrealizowaniu całego małego projektu nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy przyznania pomocy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2014 przy czym płatność ostateczna obejmować będzie nie mniej niż 25% łącznej planowanej kwoty pomocy.

WYSOKOŚĆ I FORMA POMOCY

Pomoc ma formę refundacji czyli zwrotu **80%** kosztów kwalifikowalnych operacji, pozostałe 20% kosztów realizacji operacji powinien zabezpieczyć wnioskodawca.

Czyli: wnioskodawca zabezpiecza środki na pokrycie całego kosztu realizacji operacji, następnie po jego zrealizowaniu składa wniosek o zwrot 80% kosztów kwalifikowalnych.

Maksymalny poziom dofinansowania dla danego beneficjenta w okresie programowania nie może przekroczyć kwoty 100 000 zł,

Należy jednak pamiętać że wysokość pomocy przyznanej na realizację jednego małego projektu nie może być wyższa niż 25 000 zł.

WAŻNE!

Całkowity planowany koszt małego projektu musi wynosić co najmniej 4,5 tys. zł lecz nie więcej niż 100 tys. zł

W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości prosimy o kontakt telefoniczny z Biurem LGD Leśny Krąg pod nr telefonu 15 8722 652, lub osobisty w Biurze LGD, ul. Ogrodowa 16, 23-300 Janów Lubelski, od poniedziałku do piątku w godz. Od 8.00 do 16.00.